

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SINAI HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fi sa um

FİKRİ MÜLKİYET HUKUKUNA GİRİŞ

TANIM

“İnsanın yaratıcı ve yenilikçi faaliyetleri sonucu ortaya çıkan fikir ürünleri üzerinde tanınan haklar”

Hakkın özellikleri ,

- Bu **yaratının doğasına** ve
- Hukuki bakımdan **sınıflandırılmasına** bağlıdır.

Haklar,

- **Kapsam** bakımından ve
- **Süre** bakımından değişiklikler gösterebilirler.

Değişik **şartlara** tabi tutulabilirler.

SINIFLANDIRMALAR

- Telif hakları
 - Bağlantılı haklar
- Patentler
- Endüstriyel tasarımlar
- Markalar
- Faydalı modeller
- Entegre devre topografyaları
- Coğrafi işaretler
- Yeni bitki çeşitleri

KORUMA ŞARTLARI

- Patent

Buluşun; yeni olması, buluş basamağını aşması ve sanayiye uygulanabilir olması şartları.

- Telif hakları

Hususiyet şartı.

- Marka

Ayırt edici olması şartı.

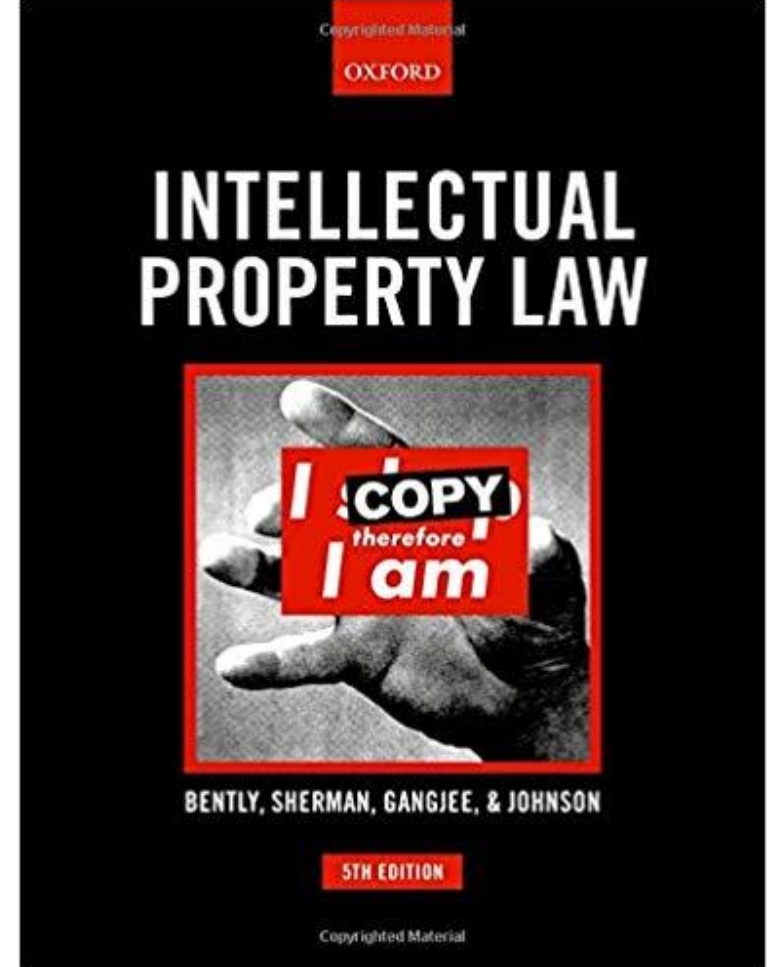
Tescil şartı da aranabilir. Örneğin marka ve patent için.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SINAI HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fisaum

FİKRİ MÜLKİYETİN MADDİ OLMAYAN KARAKTERİ

FİKRİ MÜLKİYETİN MÜLKİYET KARAKTERİ

- Mutlak hak.
- İnhisari yetkiler.

Mutlak Haklar	Nisbi Haklar
Örn.	Örn.
Ayni Haklar	Alacak Hakları
Fikri Mülkiyet Hakları	

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SİNAYİ HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fisaum

FIKRİ MÜLKİYETİN ÜLKESEL KARAKTERİ

KAVRAM: “Fikri Mülkiyet Hukuku”

- “*propriété intellectuelle*”, “*intellectual property*”
- *Immateriälgüterrechte*
- Sınai Mülkiyet Hukuku ?
- Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukuku ?

AN
EXCELLENT
conceited Tragedie
OF
Romeo and Iuliet,

As it hath been often (with great applause)
plaid publicuely, by the right Ho-
nourable the L. of *Hunsden*
his Seruants.

LONDON,
Printed by John Danter.

1597

KÖKENLER

- Antik çağlarda ve Orta Çağ'da sanatçı/zanaatkâr
- Rönesans ile eser sahibi vurgusu
- Patronaj

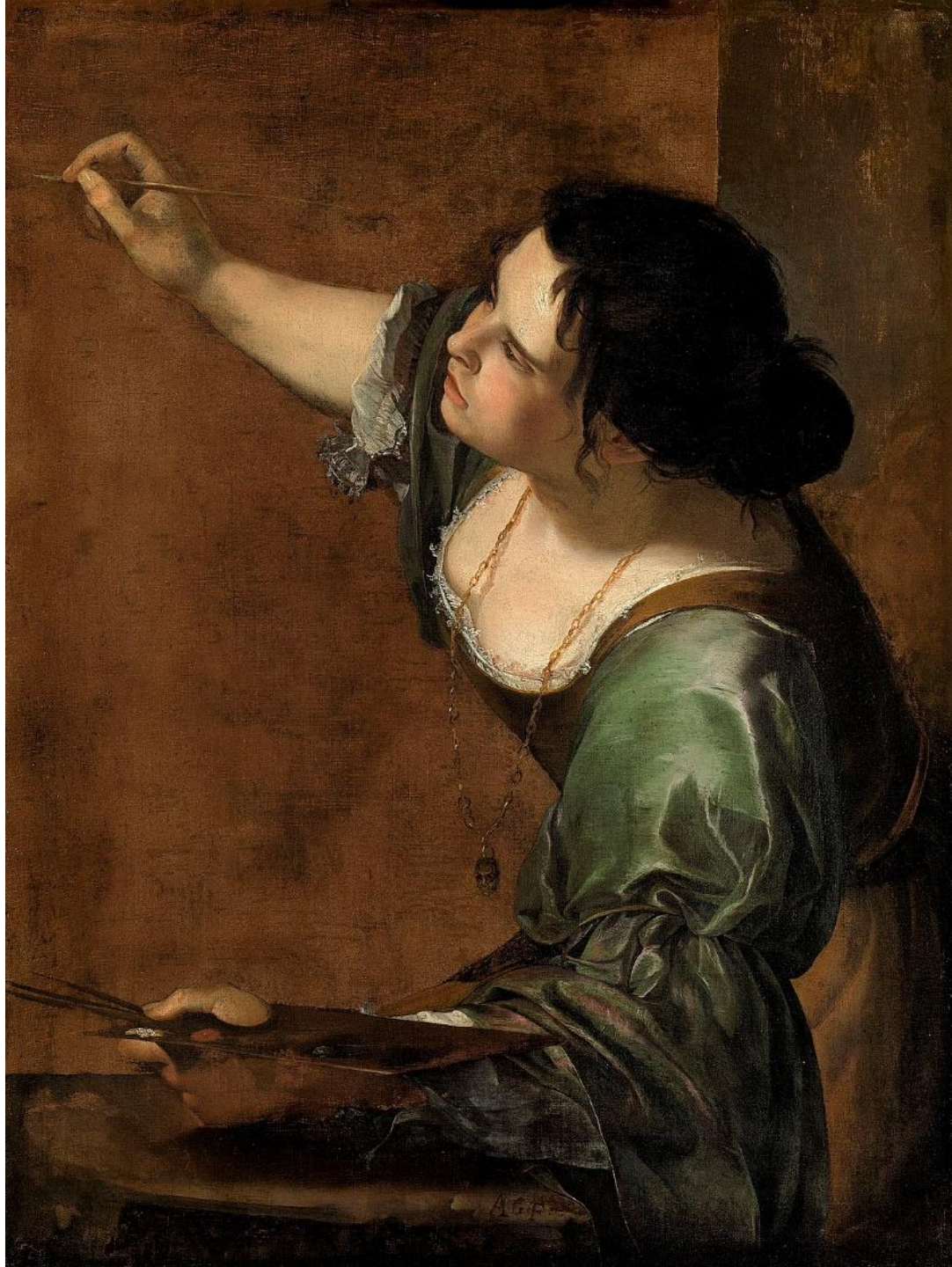
ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SINAI HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fisaum

KÖKENLER

17. yy: Dönüşüm

- Bilim ve piyasa ekonomisi
- Hala patronaj
- Klasisizm

KÖKENLER

18.yy: Dönüşüm hızlanıyor

- Genişleyen halk kitleleri
- Kültürel kurumlar
- Mekanik sanatlar ile '*güzel sanat*'ların ayrılması
- Estetik anlayışı
- Piyasa ekonomisi → bireysellik arayışı

HUKUKİ GELİŞİM

- Antik Çağlar

Martial → *plagiarus*

- 12. yüzyıla kadar dini kurumların egemenliğinde
- 12. yüzyıldan sonra seküler bir dönem
- Gutenberg Devrimi

HUKUKİ GELİŞİM

- 15. yüzyıl: **Kitap basımı** için imtiyazlar
 - 1710 *Statute of Anne*
 - Fransız Devrimi
-
- 15. yüzyıl: **Buluşlar** için de imtiyazlar
 - 1624 *Statute of Monopolies*
 - Fransız Devrimi

HUKUKİ GELİŞİM

- 19. yüzyıl: Hala çok farklı düzenlemeler veya düzenleme yokluğu → uyumlaşma arayışı
 - Paris ve Bern Konvansiyonları (1883 ve 1886)

HUKUKİ GELİŞİM

- 1960 ve 1970'lerden itibaren
 - Korunabilir konunun genişletilmesi
 - Yeni fikri mülkiyet hakları yaratılması
 - Fikri mülkiyet ilkelerinin standartlaşması

FELSEFİ TEMELLER

- Doğal haklar.
- Faydacı model.

ULUSLARARASI FİKRİ MÜLKİYET REJİMİ

1. Standart Koyan Anlaşmalar

- 1883 Paris Konvansiyonu
- 1886 Bern Konvansiyonu
- 1961 Roma Konvansiyonu
- 1961 UPOV (Yeni Bitki Çeşitlerini Koruma Uluslararası Birliği) Sözleşmesi
- 1995 TRIPS - Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması
- 1996 WIPO Telif Hakları Anlaşması
- 1996 WIPO İcralar ve Fonogramlar Anlaşması

ULUSLARARASI FİKRİ MÜLKİYET REJİMİ

2. Küresel Koruma Sistemi Kuran Anlaşmalar

- 1970 Patent İşbirliği Antlaşması (PCT)
- 1973 Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC)
- 1989 Markaların Uluslararası Tescili Hakkında Madrid Anlaşmasına İlişkin Protokol
- 1999 Tasarımların Uluslararası Tesciline İlişkin Lahey Anlaşması (Cenevre Metni)

ULUSLARARASI FİKRİ MÜLKİYET REJİMİ

3. Sınıflandırmaya İlişkin Anlaşmalar

- 1957 Marka Tescilinde Eşyaların ve Hizmetlerin Uluslararası Sınıflandırmasına İlişkin Nice Anlaşması
- 1968 Tasarımların Sınıflandırılmasına İlişkin Locarno Anlaşması
- 1971 Patentlerin Uluslararası Sınıflandırmasına İlişkin Strasburg Anlaşması

CLASS HEADINGS

GOODS

- Class 1* Chemicals used in industry, science and photography, as well as in agriculture, horticulture and forestry; unprocessed artificial resins, unprocessed plastics; manures; fire extinguishing compositions; tempering and soldering preparations; chemical substances for preserving foodstuffs; tanning substances; adhesives used in industry
- Class 2* Paints, varnishes, lacquers; preservatives against rust and against deterioration of wood; colorants; mordants; raw natural resins; metals in foil and powder form for painters, decorators, printers and artists
- Class 3* Bleaching preparations and other substances for laundry use; cleaning, polishing, scouring and abrasive preparations; soaps; perfumery, essential oils, cosmetics, hair lotions; dentifrices
- Class 4* Industrial oils and greases; lubricants; dust absorbing, wetting and binding compositions; fuels (including motor spirit) and illuminants; candles and wicks for lighting
- Class 5* Pharmaceutical and veterinary preparations; sanitary preparations for medical purposes; dietetic substances adapted for medical use, food for babies; plasters, materials for dressings; material for stopping teeth, dental wax; disinfectants; preparations for destroying vermin; fungicides, herbicides
- Class 6* Common metals and their alloys; metal building materials; transportable buildings of metal; materials of metal for railway tracks; non-electric cables and wires of common metal; ironmongery, small items of metal hardware; pipes and tubes of metal; safes; goods of common metal not included in other classes; ores
- Class 7* Machines and machine tools; motors and engines (except for land vehicles); machine coupling and transmission components (except for land vehicles); agricultural implements other than hand-operated; incubators for eggs
- Class 8* Hand tools and implements (hand-operated); cutlery; side arms; razors

MEVZUAT

Telif Hakları

- 1850 - Encümen-i Daniş Nizamnamesi
- 1910 - Hakkı Telif Kanunu
- 1951 - 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (1995 ve 2001 Değişiklikleri İle)

MEVZUAT

Markalar

- 1872 Nizamnamesi
- 1888 - Alameti Farika Nizamnamesi
- 1965 - Markalar Kanunu
- 1995 - 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında KHK
- 2017 - Sınai Mülkiyet Kanunu

MEVZUAT

Patent ve Faydalı Model

- 1879 - İhtira Beratı Kanunu
- 1995 - 551 Sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında KHK
- 2017 - Sınai Mülkiyet Kanunu

MEVZUAT

Tasarımlar

- 1995'ten Önce FSEK ve Haksız Rekabet Hükümleri
- 1995 - 554 Sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında KHK
- 2017 - Sınai Mülkiyet Kanunu

MEVZUAT

Coğrafi İşaretler ve Geleneksel Ürün Adları

- 1995 - 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında KHK
- 2017 - Sınai Mülkiyet Kanunu

Entegre Devre Topografyaları

- 2004 - 5147 Sayılı Entegre Devre Topografyaları Hakkında Kanun

Yeni Bitki Çeşitleri

- 2004 - 5042 Sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun

Ticaret Unvanı ve Haksız Rekabet

- Türk Ticaret Kanunu

TÜRKİYE'DEKİ TEŞKİLATLANMA

- Türk Patent ve Marka Kurumu
- Telif Hakları Genel Müdürlüğü
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- İhtisas Mahkemeleri
- Eğitim
 - FİSAUM

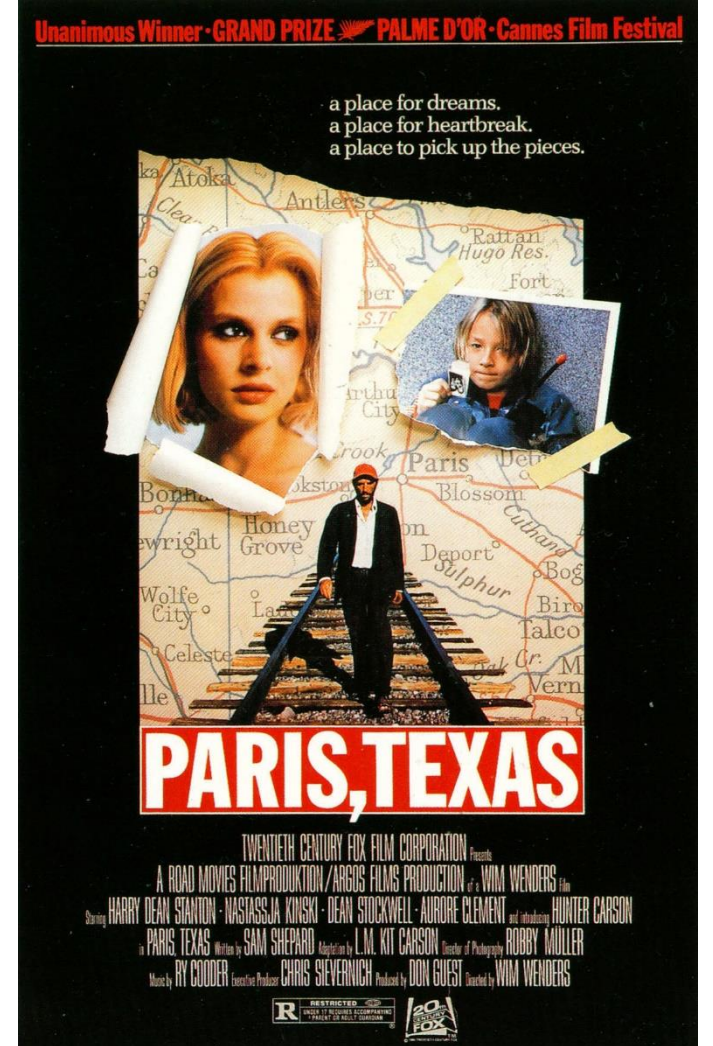

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SİNAL HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fisaum

TELİF HAKLARI

- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
- Hususiyet
- Eser sahibinin ölümünden sonra 70 yıl

PATENT ve FAYDALI MODEL

- Sınai Mülkiyet Kanunu

Patent

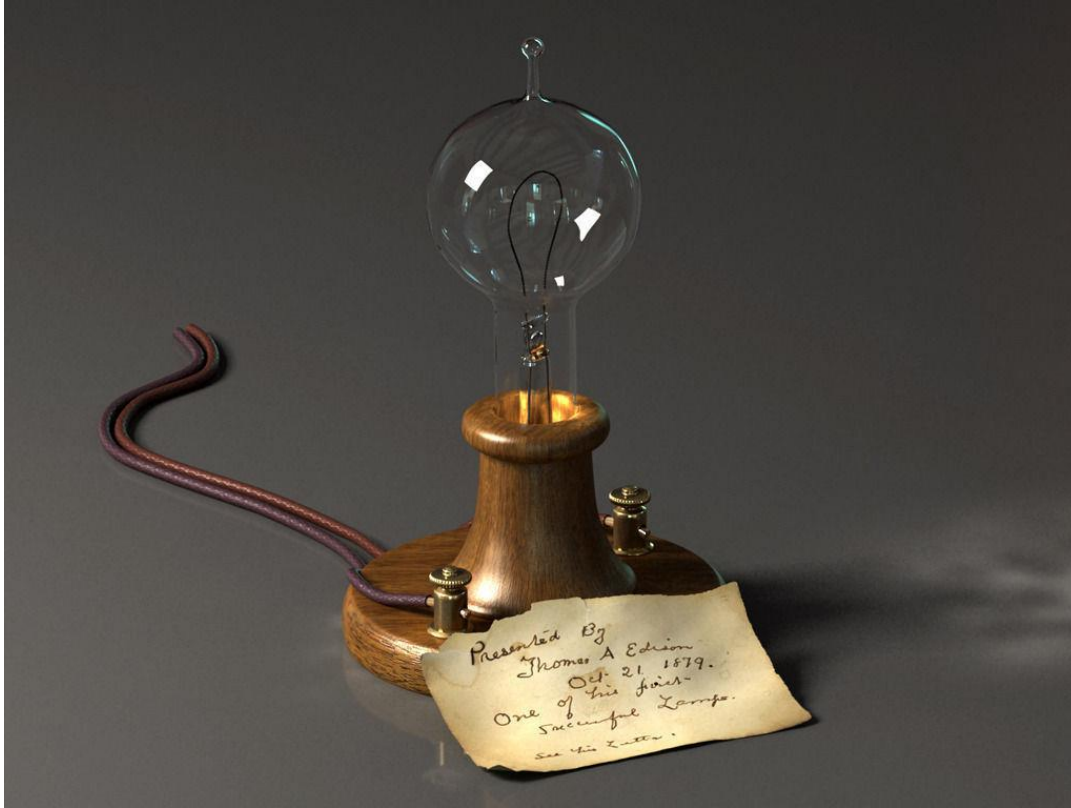
- Yeni olması,
- Buluş basamağını aşması ve
- Sanayiye uygulanabilir olması.

- 20 yıl

Faydalı Model

- Yeni olması,
- Sanayiye uygulanabilir olması.

- 10 yıl

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SİNAI HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fisaum

TASARIM

- Sınai Mülkiyet Kanunu
- Yeni olması ve
- Ayırt edici olması.
- 25 yıl

MARKA

- Sınai Mülkiyet Kanunu
- Ayırt edici olması.
- 10 yıl

COĞRAFI İŞARETLER

- Sınai Mülkiyet Kanunu
- Menşe adı,
- Mahreç işareti,
- Geleneksel ürün adı.

ENTEĞRE DEVRE TOPOGRAFYASI

- Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun
- Orijinal olması.
- 10 yıl.

YENİ BİTKİ ÇEŞİTLERİ

- Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun
- Yeni, farklı, yeknesak ve durulmuş olması.
- 25/30 yıl

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ VE
SINAI HAKLAR ARAŞTIRMA VE
UYGULAMA MERKEZİ
fisaum

GELENEKSEL BİLGİLER